

**PRESENTACIÓ DEL LLIBRE DE JOAN CARNICER
I TORRENT *TREIENT LA CADIRA AL CARRER*,
DISSET DE SETEMBRE DEL 2011**

Concepció Batallé

Convidada a prendre part a l'acte de presentació del llibre de Joan Carnicer i Torrent: *Treient la cadira al carrer* des de la meva percepció personal sobre l'autor i la seva obra, vaig acostar al públic la sensibilitat i el mòbil que havia conduït a l'escriptor a fer el seu llibre. Va ser des d'aquest punt de mira des d'on obria el meu ventall d'observacions i em permetia mostrar-lo al públic, sempre des del coneixement simple, gens erudit de la literatura ja que aquest món, penso, és per magistrats en el saber de la paraula i la seva complexitat en el lèxic i en la semàntica, en l'ortografia i en les metàfores, les imatges i el conscient i subconscient que es posen de manifest, cada vegada novedosos, en la veu escrita de qui imagina i reflexa des del seu interior.

Deuria ser la Primavera d'aquest mateix any quan rebia tot un plec de fulls d'en Joan Carnicer sota el títol: *Dèries, Quitèries i altres matèries*. Decidírem que el llegiria i que el comentariem –tal com sempre– per telèfon. Ell i jo hem tingut poc temps per dedicar-hi una bona xerrameca però no s'ha escapat cap comentari... El vaig animar a prendre part en concursos de renom –com el Concurs de narrativa de la Ciutat de Palma–.

Penso que aquest nostre país només pugen els globus que tenen lloc de pertinença i si aquest és un dels premis coneguts ja un fa el primer esglaó per anar-se enfilant. Esperonat, doncs, pels relats que en el conjunt apareixien i que a mi van agradar-me d'allò més i, estimulat per ell mateix, no en dubteu, a aquells relats originalíssims en seguiren molts d'altres, alguns d'abans de les *Dèries* i altres de després. Tot plegat que s'establí, podríem dir, com una continuació de relats curta, breus, més llargs i tots de temes trets o no de la realitat que envoltava el nostre personatge.

Però, anant més enllà us diré que ja fa molt temps que conec en Joan. Fins i tot he perdut el compte de quants en fa exactament (ell ho té més fresc que jo). De les llargues converses que ambdós hem mantingut, n'ha sorgit una bona amistat i m'atreveixo a dir que no sols li conec la manera d'escriure sinó la de parlar i la de pensar, aquestes darreres, prèvies a l'escriptura, com hom pot sospitar. La seva manera de discòrrer és ordenadíssima, prudent, mesurada, observada des d'un punt de mira rigorós. Si bé un escriptor és paradigmàtic i mai coneixes prou bé on decantarà la ploma, aquest no és el cas d'en Joan Carnicer: ell la decanta bé, com qui decanta un vi bo per ser tastat, en un atuell finíssim: la llengua, que empra per comunicar-se amb el seu públic.

Així que des de l'ordre, des de la metòdica meticulositat, en Joan escriu, escrupulosament el que viu, el que sent, el que imagina, el que somnia, per petit que sigui el contingut que s'engruna a la seva ment.

Penso que en el seu intel·lecte hi ha un sens fi de prestatges tots ells disposats a guardar vivències, fets, paraules, frases, filosofia, il·lusions, humanitat, història, solidaritat, relacions, burocràcia, silenci, xerrades, obligacions i un molt llarg etcètera de gammes que el fan personal i inimitable.

Cerca, endevina, conversa i, aquest garbell, el predisposa a escriure. Troba explicacions per tot i, quan ell no les intueix, les pregunta indagant sempre altres estratègies per contestar interrogants que es desfan al llarg de la vida de qualsevol persona racional que vulgui anar més enllà de la rutina caòtica del dia a dia.

D'escriure en té l'ofici, la traça i es coneix prou bé el món de la narrativa perquè aquesta no el capgiri. Ni l'ortografia ni la sintaxi li reten combat. Atès en el concepte que manté d'antuvi, mai s'arrisca a desenvolupar idees sobre paper ja que són fruit d'una reflexió anterior i d'un ordre en el pensament i que seguint aquest camí, disposa sobre el full blanc per donar lloc a la comunicació més subtil i més sincera. Crea agilitat, no sols en el tema, simple, moltes vegades, sinó també en l'estil propi. Li agrada fer pizellades de tot. És recurrent i no s'oblida d'aquell sarcasme ni d'aquell convit a la ironia o potser d'aquell moment arriscat que a tots agrada descobrir. Elegeix temes insospitats i a la seva ploma tot esdevé una paradoxa fina, un guió, una anècdota, un pensament individual, un interrogant col·lectiu. Imatges, potser fantasies resoltes a un paisatge real, fictici, potser... des dels racons que la seva imaginació aglutina i els fa possibles. Ultrapassats, temes i continguts, a la ratlla del naufragi, són escultures insòlites a un vocabulari a voltes inventat del tot (és creador de paraules noves, sabeu?)

A tall d'observació diré que en Joan d'Altafulla –artil·lugi familiar amb que el reconec– escriu relats plens d'una honesta comunió amb el lector, amb l'auditori, amb ell mateix. Al ser un “molt bon conversador”, fa que es posi, de seguida, en el lloc de l'altre i que el diàleg sigui fàcil, agradable i conduït a bon termini. Sense pretensions, sap exposar els seus sentiments, emocions,

plantejaments i, com qui demana suport, va construint, mica en mica l'arquitrà de la seva retòrica, el camí del seu discurs literari.

Escriu delectant i delectant-se i aquest fet, natural, l'identifica com a esclau i llibert del seu bon fer davant l'enllaç de les paraules que salmejaran les idees i en faran un bloc compacte i ben travat.

En el seu llibre vol escanejar les tertúlies ja mítiques d'aquelles estones al carrer dels pobles; tertúlies que eren teràpies de grup, com seria el vocabulari que farien servir els psicòlegs d'avui dia. Teràpies, dic, perquè, de forma distesa, navegaven els temes d'un pensament a d'altres, moguts, només per l'onatge de les idees que fluctuaven entre cases i carrers de qualsevol dia al caure la tarda... Crítiques, aldarulls,..., xafarderies freqüents i altres vegades solucions als problemes de les famílies veïnes eren temes preferents dels qui, asseguts a la cadira, deixaven que els demés opinessin i opinaven, sense trencar-se massa el cap en ni una preocupació exagerada.

En l'enyor d'un temps que fou, evoca nostàlgia i vivències i omple les converses més copioses amb un denominador comú: la llengua que vol marcar com a seva i com a genuïna per enaltir-la en l'anomenat de les coses més senzilles i més planeres. Ventall de moments fets relat, ventall de situacions còmiques i de suggeriments elegants. De tot un bon reguitzell. Dins el llibre hi trobem escrits de tota mena, molts d'ells més que remarcables per l'esplendorosa singularitat que els distingeix. Pel rerefons, en trobem molts que ens seguiran qüestionant després de la seva lectura. Altres, picants i atrevits, guardant però, educació i civisme. En quan a polítics, també podem llegir-ne, obligats per l'aforament que tenen i marcats pel toc d'actualitat que pronuncien.

Al relat "La platja dels capellans" ens con mou l'originalitat en acabar el tema que compleix una naturalitat gens usual en els moments que descriu. El d'un "filòsof a París" posa en joc el català i el valencià units pel francès... "Assaig general previ" és una pizellada a l'esperança que d'una manera molt i molt simple ens acosta la confiança d'un fet incongruent com és la mort d'un ser estimat.

Explica fets més que corrents en el seu "Va passar a Tànger", d'on ell és nadiu. Actualitza idiomes incompresos quan ens acosta la seva descripció "En àrab per simplificar" i entra en debat en les contradiccions quan ens acosta a la Bíblia amb "Problemes bíblics".

Acaba el seu llibre amb l'escrit tant usual com el que porta per títol "Corre que comença: EL COR DE LA CIUTAT" donant gran importància a les tècniques televisives que van lluny de la distracció i es converteixen en un estímul obligat per qualsevol mestressa de casa, per qualsevol que li agradi passar el temps davant la petita pantalla, oblidant-se que la realitat és al carrer i no dins la caixa d'un televisor que reproduïx, ni més ni menys que els problemes de les persones, d'un grup, d'un barri o d'una família...

No explico res més perquè el llibre l'ha de descobrir cadascú per ell mateix. Recomanable perquè ens distreu miraculosament, gràcies a la pulcra imaginació del seu autor i ens permet fugir de l'àmbit de les quatre parets quotidianes i projectar-nos en l'absurd, en el testimoni, en el projecte, en la memòria o en uns fets que podrien haver succeït o no en un temps real o fictici i en un espai vulnerable als sentits i a les emocions de qualsevol lletraferit o vocacional de la lectura.

Enhorabona, Joan, per l'encert del teu llibre. Una prova més que la pau i el bon fer comuniquen a les persones

De les pizellades que haureu pogut percebre, llegint el que es va expressar a la Placeta, us diré que han estat recollides, conscientment, com si d'un arsenal en fes la tria, intentant trametre el que em diuen els seus relats i sobre tot el que vol dir ell entre ratlles, en una lectura subliminal que va més enllà del coneixement de les notes que recull i del que vol dir... allò que pensa, que el manté viu i que el dignifica.

Puc afegir que la lectura del llibre, per tots és obligada; no sols pels altafullencs sinó per tot curiós que vulgui tascar altres maneres de comunicar-se: autor i lector, en íntim diàleg.